
Alexander Stubb (Hovedindlæg)

Information

Typ

Hovedindlæg

Tal nummer

23

Person

[Alexander Stubb](#)

Speaker role

Finlands statsminister

Datum

28.10.14 17:27

Mina damer och herrar! Kära nordiska vänner! För det första måste jag tacka Hans som talade om demokrati och maktskifte. Jag tycker att du är en utmärkt president, Hans. Har du funderat på presidentvalet i Finland 2018? Som monarkist kan det kanske vara svårt för dig men oberoende, väl jobbat!

Det värmer mitt hjärta att stå här som Finlands statsminister. Jag gjorde det här senast som utrikesminister för några år sedan, och det värmer speciellt mitt hjärta därför att jag kommer från ett tvåspråkigt hem. Som ni alla väl vet är Finland ett tvåspråkigt land, och jag har alltid pratat svenska med min pappa och finska med min mamma. Jag började i en finskspråkig skola och flyttade över till en svenskspråkig skola. Med det finska språket måste jag jobba med Helle ännu lite, det tar en stund förrän hon tar fast med det. Men jag tycker att i de nordiska sammanhangen över huvud taget känns det som att vara med familjen. Det är inte stora nyheter, det är inte stora katastrofer, utan det är en trevlig vecka, en trevlig diskussion, att träffas som vänner, sådana människor som man delar värderingar med.

Vi har blivit tillbedda i dag att fokusera på två frågor varav den första har att göra med utbildning, integration och arbetsmarknaden, och den andra har att göra med framtida visioner. Jag tänkte faktiskt på de här sju minuterna av talartid fokusera på de här två frågorna.

Den första är utbildning, integration och arbetsmarknad. Jag tycker på något sätt att det är hela stommen till det nordiska välfärdssamhället, och det är ganska fint på det viset att när vi reser runt omkring i Norden har Norden ett mycket bra brand, som många redan har uttalat här. Jag försöker då förklara för utlänningar, icke nordister, vad den nordiska välfärdsmodellen baserar sig på. För mig baserar den sig egentligen på två saker, å ena sidan en öppen marknad och å andra sidan ett skydds nätverk. Vi i Norden ser inte de här två sakerna som något slags motpoler. Jag tycker att i den internationella debatten ses de hemskt ofta som motpoler. I till exempel i debatten i Frankrike gentemot debatten i Storbritannien ses de här två som motpoler, men det gör vi inte i Norden, som jag ser det.

Jag tycker att det bästa med det nordiska samhället egentligen är öppenhet, öppenhet i dess hela bemärkelse, att vi är öppna för nya impulser, att vi vill göra någonting nytt, att vår administration är rätt så öppen. De är för mig i alla fall nordism. Vi i de nordiska länderna söker alltid gemensamma lösningar till gemensamma problem. De senaste sex åren har vi egentligen gått igenom samma problem. Vi gick från en finanskris till en skuld kris, och vissa av oss blev drabbade hårdare än de andra. Från skuld krisen gick vi till en tillväxt kris. Vi har inte heller gått med i den allmäneuropeiska eller lite anglosaxiska debatten om det är fråga om att sköta om sina offentliga finanser eller fråga om att stimulera ekonomin. Jag tycker att vi ser det här som ett mynt som är lika på båda sidorna. Vi behöver både sunda statliga finanser, som till exempel statsminister Löfven har förespråkat, och samtidigt behöver vi investeringar. Jag tycker att vi har handskat den här debatten ganska väl, och jag skulle vilja understryka att för mig är det egentligen fråga om hur vi ska rädda vårt välfärdssamhälle, hur vi kan upprätthålla den här balansen, för sanningen är ju den att vi inte kan fortsätta tillväxt på basis av skuld.

Det här med att lära oss från varandra är hemskt viktigt tycker jag också. I utbildningsfrågan är det många som har hänvisat till Pisaresultaten i Finland. Visst har det fungerat rätt så bara. Jag måste dock påpeka att jag var ingen modellelev, och jag tror att jag skulle dragit ner på de finska resultaten i Pisa. Men hela systemet i Finland baserar sig, på samma sätt som i Sverige på jämlikhet, att alla har en möjlighet, alla har en chans. Det

som jag tycker om i det finländska systemet är att våra lärare är högskolade. De har alla ett magistersexamen, och det är ett mycket värderat och respekterat yrke. Enligt min mening är faktiskt detta att lära de unga ett av de mest respektabla du kan göra, och det tycker jag syns i den finländska skolningsdebatten.

I Finland har vi självklart våra strukturella problem, precis som i de andra nordiska länderna. Hälsovården jobbar vi på, kommunala frågor jobbar vi på, pensionsreformen jobbar vi på. De är precis likadana problem, inte är de på något sätt annorlunda.

Den andra tes som vi lyfter fram i dag har att göra med framtida visioner. Och här är jag, vet ni, lite rädd för oss nordbor. Jag är rädd på det viset att vi emellanåt är lite för nostalgiska i vår retorik om Norden. Nostalgi är i och för sig bra, men om man börjar försvara gamla strukturer är det hemskt svårt att utvecklas och upprätthålla det nordiska välfärdssamhället. Jag vill inte vara eller bo och leva i ett sådant Norden där å ena sidan vi har en fantastisk historia, som till exempel Hans talade om, å andra sidan har vi en rätt så medioker nutid och å tredje sidan har vi en miserabel framtid. Vi måste jobba på det här välfärdssamhället hela tiden. Det är inte ett konstant, det är inte någonting som vi håller fast vid och där vi säger att nu kan vi inte ändra på någonting. För att ha ett nordiskt modernt välfärdssamhälle måste vi jobba på det, inte försvara det existerande utan förnya det.

Jag tycker att vi kan göra det ganska bra tillsammans. Vi har gemensamma problem, och vi har gemensamma lösningar. Vi har lärt oss mycket från Sverige, vi har lärt oss mycket från Danmark, Island och Norge, och vi måste ta de bästa teserna från gemene samhälle. Det här med brand är mycket viktigt också, tycker jag, för vi har ett bra brand i Norden.

Så för mig, mina damer och herrar, står Norden för mycket och mycket. Jag tycker att vi fortsättningsvis måste försvara öppenhet, för just nu lever vi i ett världssamfund då allt egentligen borde vara öppet med informationsteknik, internet och så vidare, men samtidigt ser vi en massa rörelser som försöker komma runt gränsen igen och kör mot en viss nationalism. Vi har sett det i

våra nordiska samhällen, vi har sett det med olika rörelser i Europa, vi ser det i Asien och vi ser det i USA. Jag tycker att vi måste försvara våra värderingar, demokrati, marknadsekonomi, jämställdhet, rättvisa, mänskliga rättigheter.

Jag avslutar med ett kanske lite lätt utkast som vi diskuterade i presidiet när vi talade om branding av Norden. Vi funderade på att vad som skulle vara den bästa sloganen för oss nordbor. Jag tror att vi kom till den slutsatsen: *Nordics, even cooler than you think.*